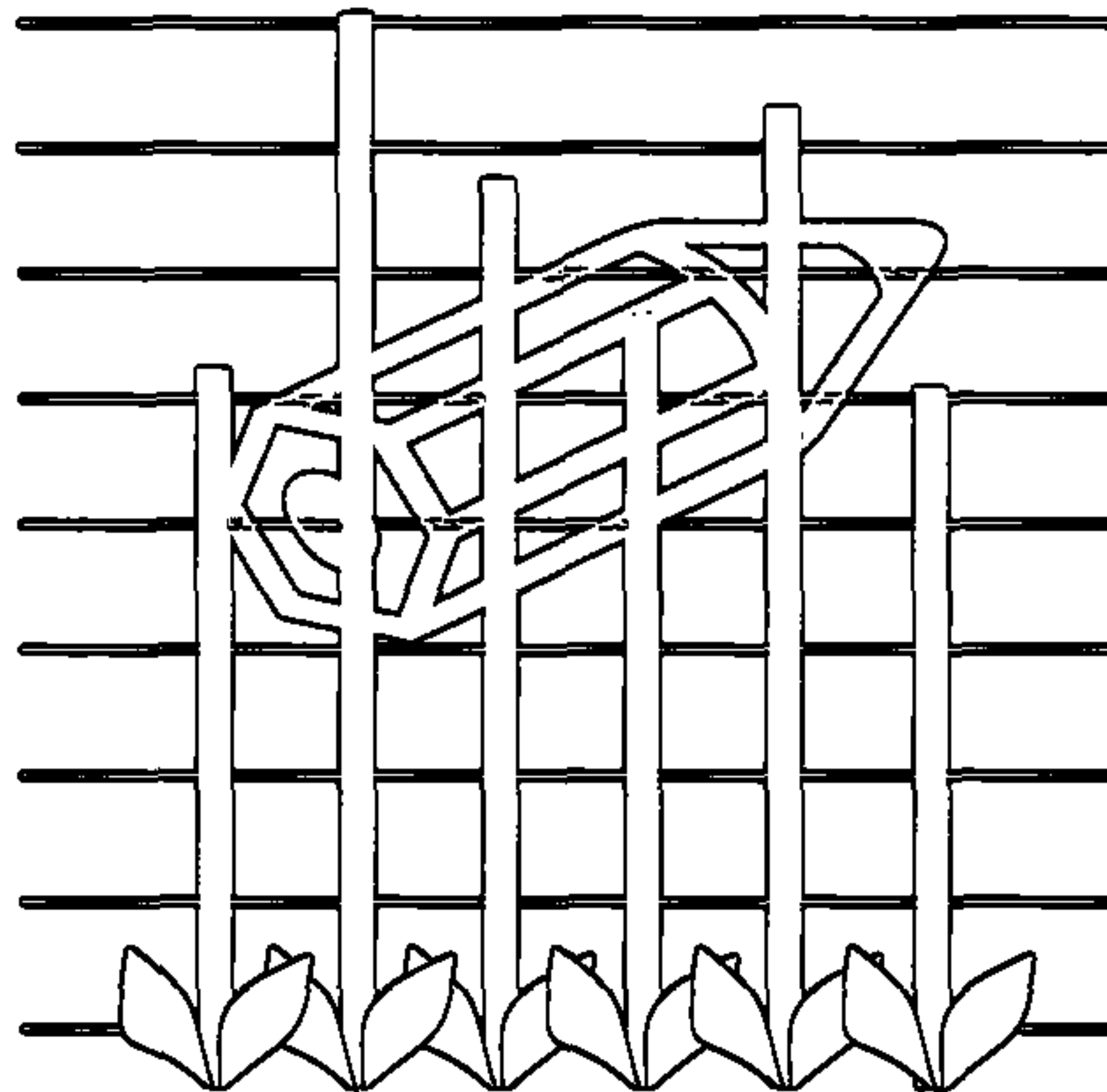

המוסד לביטוח לאומי

סקרים מנהליים

**כח האדם המועסק
במוסד לביטוח לאומי
לפי תכונות אישיות ותעסוקתיות
2000**

**מאת:
אבנר שרף**

פנימי

מס' 61

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

**כוח האדם המועסק במוסד לביטוח לאומי
לפי מאפיינים אישיים ותעסוקתיים
2000**

מאת: אבנר שרף

ירושלים, אלול תשס"א, אוגוסט 2001

פתח דבר

הפרסום הנוכחי מציג תמונת מצב של עובדי המוסד לביטוח לאומי בדצמבר 2000. יש להדגיש כי הנתונים מתייחסים לעובדים שיש ביניהם ולבין המוסד יחסי עובד-מעביד, ואינם כוללים עובדים המועסקים בהסדרים אחרים, כגון עובדי קבלן ויועצים. משום כך הם אינם משקפים באופן מלא את תשומות העבודה במוסד.

מהנתונים ניתן ללמוד על המאפיינים הדמוגרפיים והמקצועיים של העובדים בדירוגים השונים.

כדי לבחון את השינויים במצבת כוח האדם הושוּו הנתונים המרכזיים של שנת 2000 לתקופות קודמות ובעיקר לשנת 1995. כמו כן נכללים בפרסום נתונים על העובדים שפרשו מעבודתם בשנת 2000, ומאפייניהם.

אני מודה לאבנר שרף על שריכז את הנתונים והכין פרסום זה. תודה גם לחנוך צוויג, שסייע רבות בעצותיו המועילות, וכן לאוראל אבוטבול ולאני כהן-פרישמן שהדפיסו את הפרסום. תודה מיוחדת למיה עורב-הטל על העריכה הלשונית.

לאה אחדות

סמנכ"לית מחקר ותכנון

תוכן העניינים

עמוד

תמצית

1	עובדי המוסד לביטוח הלאומי לפי מאפיינים אישיים ותעסוקתיים
8	חלקן של הנשים בכלל העובדים ולפי קבוצות מיון שונות
13	עובדים בסניפים ובמשרד הראשי לפי מאפיינים שונים
19	עובדי המוסד לביטוח הלאומי לפי יחידה מקצועית, 2000-1993
24	מספר המשרות במוסד לביטוח הלאומי לפי יחידה מקצועית, 2000-1993
28	עובדים שפרשו מן המוסד בשנת 2000

תמצית

בדצמבר 2000 היה מניין עובדי המוסד לביטוח לאומי שיש ביניהם לבין המוסד יחסי עובד-מעביד 3,461 עובדים, לעומת 3,231 בדצמבר 1995, וזהו גידול של 7.1%.

בשנים אלו גדל חלקם של העובדים בגילאי 50 ומעלה מ-16.9% בדצמבר 1995 ל-26.9% בדצמבר 2000. אצל הנשים הגידול משמעותי ביותר: 14.7% בדצמבר 1995 לעומת 24.9% בדצמבר 2000. גם מספר העובדים בעלי ותק מעל 25 שנה גדל בשיעור ניכר: בדצמבר 2000 הם היוו 15.6% מכלל העובדים לעומת 6.1% בדצמבר 1995.

בחלוקה לפי יחידות אנו מוצאים כי 49.5% מהעובדים הועסקו בדצמבר 2000 ביחידות הגמלאות, וזוהי עלייה מתונה לעומת דצמבר 1995 - 48.1%. גם ביחידות הארגון נצפתה עליה בשנים אלו, מ-17.8% ל-18.8% על חשבון ירידה יחידות אחרות.

בחינה לפי רמות תפקיד מעלה, כי במספר העובדים במשרות בכירות ביותר (הכוללות בין היתר סמנכ"לים ומנהלי סניפים) חל גידול ניכר: מ-0.9% בדצמבר 1995 ל-5.4% בדצמבר 2000. חלקן של הנשים גדל בשיעור מרשים: מ-0.3% בדצמבר 1995 ל-3.9% בדצמבר 2000.

בשנת 2000 פרשו מהמוסד 175 עובדים; 81 פרשו בתוך שנה מתחילת עבודתם (46.3% מהפורשים). במקביל התקבלו לעבודה 314 עובדים חדשים, שמהם פרשו בתוך שנה מתחילת עבודתם 54 עובדים (17.2% מהסך הכול).

יש לציין כי פרסום זה אינו עוסק ב-133 עובדי קבלן ויועצים שעבדו במוסד בדצמבר 2000, בהם 94 עובדים במחלקת התמ"מ. (תקשוב מערכות מידע).

עובדי המוסד לביטוח הלאומי לפי מאפיינים אישיים ותעסוקתיים

עובדים לפי גיל ומין – לוח מס' 1

בחינת השינויים שחלו בקבוצות הגילים של העובדים מראה גידול משמעותי במשקל בחלקם של בני 59-50 - מ-14.1% בדצמבר 1995 ל-22.5% בדצמבר 2000. בחלקם של בני 60+ חל גידול מ-2.8% בדצמבר 1995 ל-4.4% בדצמבר 2000. לעומת זאת נרשמה ירידה חדה בחלקם של העובדים הצעירים בכלל העובדים: בני 29-20 חלקם ירד מ-14.8% בדצמבר 1995 ל-9.6% בדצמבר 2000, ובני 30-39 - מ-30.9% ל-26.1%, בהתאמה.

הגיל החציוני¹ עלה מ-40 שנה בדצמבר 1995 ל-43 שנה בדצמבר 2000.

בהשוואה לדצמבר 1995, חל גידול ניכר (71.2%) במספר העובדים בני 59-50 ובני 60+ (73%).

לוח מס' 1: עובדי המוסד לפי גיל ומין, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

גיל	דצמבר 2000			דצמבר 1995			אחוז השינוי		
	נשים	גברים	סה"כ	נשים	גברים	סה"כ	נשים	גברים	סה"כ
סך הכול	2,555	906	3,461	2,350	881	3,231	8.7	2.8	7.1
חציון	43	45	43	40	43	40			
ממוצע	42	44	43	40	42	40			
באחוזים	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0			
עד 19	0.1	0.5	0.2	0.3	0.7	0.4	-50.0	-16.7	-33.3
29-20	10.1	8.3	9.6	16.2	11.1	14.8	-32.5	-23.5	-30.7
39-30	26.8	24.0	26.1	31.9	28.3	30.9	-8.7	-12.9	-9.7
49-40	38.1	34.5	37.2	36.9	37.3	37.0	12.1	-4.9	7.4
59-50	21.5	25.3	22.5	13.0	17.0	14.1	80.3	52.7	71.2
+ 60	3.4	7.4	4.4	1.7	5.6	2.8	117.5	36.7	73.0

¹ החציון של קבוצת מספרים הוא הערך האמצעי (או ממוצע אריתמטי של שני הערכים האמצעים), כאשר המספרים מסודרים אריתמטית, מהקטן ביותר עד לגדול ביותר. מודד זה ממנטרל את השפעתם של ערכים קיצוניים על הממוצע

העובדים לפי דירוג ומין – לוח מס' 2

רוב העובדים משובצים לפי הדירוג המינהלי אך מסתמנת מגמת ירידה במשך השנים : 71.2% מסך כל העובדים בדצמבר 2000 לעומת 74.9% מהסך הכול בדצמבר 1995.

הקבוצה השנייה בגודלה היא העובדים בדירוג המח"ר (מדעי הרוח והחברה), שבה נכללו בדצמבר 2000 16.6% מכלל העובדים לעומת 15.5% בדצמבר 1995.

בחינת הנתונים לפי מין מעלה, כי בדצמבר 2000 היו 72.6% מהנשים בדירוג המינהלי לעומת 76.6% בדצמבר 1995. משקלן של הנשים בדירוג המח"ר בסך העובדות המתקרבת בדצמבר 2000 למשקלם של הגברים (16.4% לעומת 17.1%, בהתאמה) לעומת המצב בדצמבר 1995, שבו משקל הגברים בדירוג המח"ר היווה 15.5% מסך הכל הדירוגים לעומת 13.5% בלבד אצל הנשים.

בהשוואה לדצמבר 1995, חל גידול של 26.5% במספר עובדים בדירוג המח"ר ו-16.2% בדירוגים המקצועיים.

לוח מס' 2: עובדי המוסד לפי דירוג ומין, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

דירוג	דצמבר 2000			דצמבר 1995			אחוז השינוי		
	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים
סך הכול	3,461	906	2,555	3,231	881	2,350	7.1	2.8	8.7
באחוזים	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0			
מינהלי	71.2	67.3	72.6	74.9	70.4	76.6	1.9	-1.6	3.1
מח"ר*	16.6	17.1	16.4	14.0	15.5	13.5	26.5	13.1	32.3
מקצועיים**	9.1	5.9	10.3	8.4	6.0	9.3	16.2	0.0	20.1
אחר	3.1	9.7	0.7	2.7	8.1	0.6	24.4	23.9	26.7

* האקדמאים במדעי החברה והרוח.
** כולל עובדים בדירוג עיתונאים, מהנדסים, רופאים, משפטנים ועוד.

העובדים לפי מעמד בעבודה ומין – לוח מס' 3

בדצמבר 2000, 76.9% מעובדי המוסד היו קבועים, 21.8% עבדו על פי חוזה והשאר (פחות מאחוז) היו במעמד זמני וארעי.

יש לציין כי משקל הנשים במעמד חוזה עלה מ-18% בדצמבר 1995 ל-21.5% בדצמבר 2000, בעוד אצל הגברים היתה ירידה מ-23.5% ל-22.5% בתקופות המקבילות.

עוד עולה מהנתונים כי שיעור העובדים בחוזה בכיר כמעט הוכפל: מ-0.5% בדצמבר 1995 ל-0.8% בדצמבר 2000.

לוח מס' 3: עובדי המוסד לפי מעמד בעבודה ומין, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

מעמד בעבודה	דצמבר 2000			דצמבר 1995			אחוז השינוי		
	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים
סך הכול	3,461	906	2,555	3,231	881	2,350	7.1	2.8	8.7
באחוזים	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0			
קבוע	76.9	74.5	77.7	78.9	73.8	80.9	4.4	3.8	4.5
זמני	0.4	0.6	0.4	0.1	0.1	0.0	650.0	400.0	900.0
ארעי	0.1	0.4	-	1.0	1.0	1.0	-87.9	-55.6	-100.0
חוזה	21.8	22.5	21.5	19.5	23.5	18.0	19.7	-1.4	30.0
חוזה בכיר	0.8	2.0	0.4	0.5	1.6	0.1	68.8	28.6	350.0

העובדים לפי ותק ומין - לוח מס' 4

חלקם של העובדים בעלי ותק של 25 עד 30 שנים בכלל העובדים עלה מ-3.4% בדצמבר 1995 ל-10.9% בדצמבר 2000, בעוד חלקם של העובדים בעלי ותק נמוך יותר ירד. עובדה זו מלמדת על היציבות של כוח האדם במוסד.

בחינת ההבדלים בין גברים לנשים מעלה כי בדצמבר 2000 ובדצמבר 1995 – שיעור הוותק של 16 עד 25 שנים היה גבוה בשיעור בולט במיוחד אצל הנשים – 37.2% ו-39.4% בהתאמה, בהשוואה לשיעורים מקבילים לגברים. בדצמבר 2000 שיעור הגברים בעלי ותק מעל 31 שנים גבוה בשיעור בולט לעומת הנשים - 7.8% לעומת 3.6%. זאת ככל הנראה בגלל סף הפרישה המוקדם אצל הנשים: 60 שנים לעומת 65 שנים אצל הגברים.

50% מהעובדים צברו בדצמבר 2000, 16 ומעלה שנות ותק כפי שמעיד המדד החציוני של שנות הוותק.

אצל הנשים נמצא כי ל-50% מהן יש ותק של 17 שנים ויותר לעומת 14 שנים בגברים.

לוח מס' 4: עובדי המוסד לפי שנות ותק ומין, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

שנות ותק	דצמבר 2000			דצמבר 1995			אחוז השינוי		
	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים
סך הכול	3,461	906	2,555	3,231	881	2,350	7.1	2.8	8.7
חציון ¹	16	14	17	14	13	14			
ממוצע	16	15	16	13	13	13			
באחוזים	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0			
עד שנה	7.5	8.3	7.2	8.3	9.2	8.0	-3.0	-7.4	-1.1
5-2	12.8	14.4	12.2	16.2	16.9	15.9	-14.9	-12.1	-16.1
10-6	14.7	15.8	14.4	16.0	17.9	15.2	-1.2	-9.5	2.5
15-11	14.2	15.6	13.7	16.3	14.9	16.8	-6.6	8.4	-11.6
25-16	35.2	29.3	37.2	37.1	30.8	39.4	1.6	-1.8	2.6
30-25	10.9	8.8	11.7	3.4	5.4	2.7	240.5	66.7	373.0
+ 31	4.7	7.8	3.6	2.7	4.9	2.0	82.0	65.1	97.8

(1) על משמעות החציון – ר' הערה שוליים בעמוד 1.

העובדים לפי יחידה מקצועית ומין – לוח מס' 5

מהנתונים בדצמבר 2000 עולה, בין היתר, כי 49.5% מהעובדים מועסקים ביחידות הגמלאות ו-19.2% מועסקים בגבייה.

בהשוואה לדצמבר 1995 יש לציין גידול ביחידות הגמלאות ב-10.3%. ביחידות הארגון חל גידול של 13.4% בדצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995. לעומת זאת חלה ירידה ב-4.5% ביחידות הכספים, וב-7.3% בתמ"מ, בין שתי נקודות הזמן הנסקרות.

בחינת הנתונים לפי מין מעלה כי 55.6% מהנשים מועסקות ביחידות הגמלאות לעומת 32.1% מהגברים. לעומת זאת ביחידות הארגון נמצא כי שיעור הגברים גבוה יותר משל הנשים בדצמבר 2000 (29.5% ו-15% בהתאמה). יחס זה דומה ליחס בדצמבר 1995.

לוח מס' 5: עובדי המוסד לפי יחידה מקצועית ומין, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

יחידה מקצועית	דצמבר 2000			דצמבר 1995			אחוז השינוי		
	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים
סך הכול באחוזים	3,461	906	2,555	3,231	881	2,350	7.1	2.8	8.7
גמלאות	49.5	32.1	55.6	48.0	31.1	54.4	10.3	6.2	11.2
גבייה	19.2	22.4	18.1	19.9	22.9	18.8	3.3	0.5	4.5
כספים	5.5	3.4	6.3	6.2	4.1	7.0	-4.5	-13.9	-2.4
תמ"מי	7.0	12.6	5.0	8.1	15.0	5.5	-7.3	-13.6	-0.8
ארגון**	18.8	29.5	15.0	17.8	26.9	14.3	13.4	12.7	14.0

* תמ"מ – תקשוב מערכות מידע.
 ** כולל במשרד הראשי, בין היתר לשכה משפטית, מחקר, משאבי אנוש ולוגיסטיקה.

העובדים לפי שנות לימוד ומין – לוח מס' 6

מהנתונים בדצמבר 2000 עולה כי ל-61.9% מהעובדים יש השכלה של 9-12 שנות לימוד ול-36.3% יש השכלה על-תיכונית. מבחינת הנתונים לפי מין עולה כי ל-63.7% מהנשים יש 9-12 שנות לימוד לעומת 56.7% מהגברים. לעומת זאת נמצא שיעור גבוה יותר של גברים בעלי השכלה על תיכונית מאשר נשים (כ-40% וכ-35% בהתאמה).

בהשוואה לדצמבר 1995, לא נמצאו הבדלים משמעותיים בהתפלגות העובדים לפי רמת השכלה. יש לציין גידול של 13% בבעלי השכלה של 13-16 שנות לימוד בדצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995.

המוסד משקיע מאמצים רבים כדי לשפר את רמת ההשכלה של העובדים, ובמיוחד של אלה החסרים השכלה תיכונית.

לוח מס' 6: עובדי המוסד לפי שנות לימוד ומין, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

שנות חשכלח	דצמבר 2000			דצמבר 1995			אחוז השינוי		
	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים	סה"כ	גברים	נשים
סך הכול	3,461	906	2,555	3,231	881	2,350	7.1	2.8	8.7
באחוזים	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0			
עד 8 שנים	1.8	2.8	1.4	2.0	3.7	1.3	-6.2	-24.2	12.5
9-12	61.9	56.7	63.7	62.5	58.6	64.0	6.0	-0.4	8.2
13-16	26.2	28.7	25.3	24.9	25.3	24.7	13.0	16.6	11.6
+17	10.1	11.8	9.6	10.6	12.4	10.0	2.3	-1.8	4.3

העובדים לפי רמת תפקיד ומין – לוח מס' 7

נמצא כי בדצמבר 2000 29.8% מכלל העובדים מועסקים כמנהלי מדורים לעומת 49% בדצמבר 1995.

ניכרת מגמת תנועה של עובדים לרמות תפקיד גבוהות יותר. משקלם של עוזרים ראשיים גדל מ-15.7% בדצמבר 1995 ל-27.4% בדצמבר 2000.

עוד אנו למדים כי חלה עלייה ניכרת במשקלם של המנהלים הבכירים ביותר: מכ-1% בדצמבר 1995 ל-5.4% בדצמבר 2000. יש לציין גידול מרשים בחלקן של הנשים, שכן בדצמבר 1995 היה חלקן של הנשים בתפקידי ניהול בכירים ביותר כ-0.3% בלבד. משקל זה גדל ל-3.9% מסך הכל הנשים בדצמבר 2000.

לוח מס' 7: עובדי המוסד לפי רמת תפקיד ומין, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

אחוז השינוי			דצמבר 1995			דצמבר 2000			רמת תפקיד
נשים	גברים	סה"כ	נשים	גברים	סה"כ	נשים	גברים	סה"כ	
8.7	2.8	7.1	2,350	881	3,231	2,555	906	3,461	סך הכול באחוזים
			100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
-98.7	-93.4	-96.4	3.2	6.9	4.2	0.0	0.4	0.1	פקיד מנהלי
-35.9	-29.4	-34.7	55.2	32.5	49.0	32.5	22.3	29.8	מנהל מדור
103.0	45.3	87.2	15.7	15.8	15.7	29.3	22.3	27.4	עוזר ראשי
19.5	-8.1	11.0	15.5	18.3	16.2	17.0	16.3	16.8	מרכז
-	-	-	0.0	0.1	0.1	5.7	6.8	6.0	ממונה
-43.3	-57.0	-50.0	4.4	11.3	6.3	2.3	4.8	3.0	סגן מנהל
-42.2	-42.7	-42.4	4.3	8.5	5.5	2.3	4.8	3.0	מנהל מחלקה
590.9	362.5	494.7	0.5	0.9	0.6	3.0	4.1	3.3	מנהל אגף
363.6	182.1	262.0	0.9	3.2	1.5	4.0	8.7	5.2	מנהל תחום
-	290.9	564.3	0.3	2.5	0.9	3.9	9.5	5.4	בכיר ביותר

* כולל מנהלי אגפים, מנהלי סניפים, סמנכ"לים ומנכ"ל.

חלקן של הנשים בכלל העובדים ולפי קבוצות מיון שונות

בלוחות הבאים מושווה חלקן של הנשים בכלל עובדי המוסד לפי מאפיינים אישיים ותעסוקתיים בדצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995.

חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי גיל – לוח מס' 8

מלוח זה אנו למדים שחלקן של הנשים נמצא במגמת עלייה ברוב קבוצות הגיל בדצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995. בדצמבר 2000 היוו הנשים בנות 20-29 77.4% מכלל העובדים בקבוצת גיל זו. בדצמבר 1995 היה חלקן דומה: 79.5%.

חלקן הנמוך במיוחד של הנשים בקבוצות גיל +60 (44.9% בדצמבר 1995 ו-56.5% בדצמבר 2000) מוסבר בסף הפרישה לנשים בגיל זה.

בגילאי 40-49 גדל משקל הנשים בכלל העובדים מ-72.5% בדצמבר 1995 ל-75.7% בדצמבר 2000.

לוח מס' 8: חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי גיל, בדצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

שנות גיל	דצמבר 2000			דצמבר 1995		
	סה"כ	מזה: נשים	% נשים	סה"כ	מזה: נשים	% נשים
סך הכול	3,461	2,555	73.8	3,231	2,350	72.7
עד 19	8	3	37.5	12	6	50.0
20-29	332	257	77.4	479	381	79.5
30-39	902	685	75.9	999	750	75.1
40-49	1,286	973	75.7	1,197	868	72.5
50-59	779	550	70.6	455	305	67.0
+ 60	154	87	56.5	89	40	44.9

חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי דירוג – לוח מס' 9

בדירוג המינהלי מהוות הנשים 75.3%, לעומת 72.9% בדירוג המח"ר.

בהשוואה לשנת 1995, ניכר גידול במשקל הנשים ברוב הדירוגים השונים, זאת בעקבות מגידול במשקלן של הנשים בכלל העובדים במהלך השנים.

לוח מס' 9: חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי דירוג, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

דירוג	דצמבר 1995			דצמבר 2000		
	% נשים	מזה: נשים	סה"כ	% נשים	מזה: נשים	סה"כ
סך הכול	72.7	2,350	3,231	73.8	2,555	3,461
מינהלי	74.4	1,800	2,420	75.3	1,855	2,465
מח"ר*	69.8	316	453	72.9	418	573
מקצועי**	80.5	219	272	83.2	263	316
אחר	17.4	15	86	17.8	19	107

* האקדמאים במדעי החברה והרוח.
 ** כולל עובדים בדירוג עיתונאים, מהנדסים, רופאים, משפטנים ועוד.

חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי מעמד בעבודה – לוח מס. 10

הנשים היוו 74.6% מהעובדים הקבועים בדצמבר 2000 (בדומה לדצמבר 1995) ו-72.9% מהעובדים על פי חוזה.

בדצמבר 2000 היו 9 נשים ברמות ניהול בכירות אשר חתמו על חוזה והן מהוות 33.3% מכלל העובדים אשר חתמו על חוזה. בדצמבר 1995 היו בסך הכול 2 נשים מתוך 16 העובדים בקבוצה זו.

לוח מס' 10: חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי מעמד בעבודה, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

מעמד בעבודה	דצמבר 1995			דצמבר 2000		
	% נשים	מזה: נשים	סה"כ	% נשים	מזה: נשים	סה"כ
סך הכול	72.7	2,350	3,231	73.8	2,555	3,461
קבוע	74.5	1,900	2,550	74.6	1,986	2,661
זמני	50.0	1	2	66.7	10	15
ארעי	72.7	24	33	-	-	4
חוזה	67.1	423	630	72.9	550	754
חוזה בכיר	12.5	2	16	33.3	9	27

חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי שנות ותק – לוח מס' 11

אנו למדים מלוח זה כי הנשים מהוות למעלה מ-70% בקבוצת הוותק של עד 30 שנים. מעל 30 שנים אנו מוצאים ששיעור הנשים נמוך יותר: הן מהוות כמחצית מהעובדים בקבוצה זו.

בדצמבר 1995 היו 46 נשים בעלות ותק שמעל 30 שנים והן היוו 51.7% מסך העובדים בקבוצה זו. בדצמבר 2000 היו בקבוצה זו 91 עובדות והן היוו 56.2% מכלל העובדים בקבוצה זו.

לוח מס' 11: חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי ותק, בדצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

שנות ותק	דצמבר 1995			דצמבר 2000		
	% נשים	מזה: נשים	סה"כ	% נשים	מזה: נשים	סה"כ
סה"כ באחוזים	72.7	2,350	3,231	73.8	2,555	3,463
עד שנה	69.8	187	268	71.2	185	260
5-2	71.5	373	522	70.5	313	444
10-6	69.4	358	516	72.0	367	510
15-11	75.1	396	527	71.1	350	492
25-16	77.4	927	1,198	78.1	951	1,217
30-25	56.8	63	111	78.8	298	378
31+	51.7	46	89	56.2	91	162

חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי יחידה מקצועית – לוח מס' 12

בדצמבר 2000 נמצא כי 83% מעובדי יחידות הגמלאות ו-83.9% מעובדי יחידות הכספים הן נשים. לעומת זאת ביחידות התמ"מ והארגון משקלן נמוך יותר – 52.9% ו-58.9% בהתאמה.

יש לציין כי שיעור הנשים במרבית היחידות בדצמבר 2000 בהשוואה לדצמבר 1995 נמצא במגמת עלייה.

לוח מס' 12: חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי יחידה מקצועית, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

יחידה מקצועית	דצמבר 1995			דצמבר 2000		
	% נשים	מזה: נשים	סה"כ	% נשים	מזה: נשים	סה"כ
סך הכול	72.7	2,350	3,231	73.8	2,555	3,461
גמלאות	82.3	1,278	1,552	83.0	1,421	1,712
גבייה	68.6	442	644	69.5	462	665
כספים	82.1	165	201	83.9	161	192
תמ"מ*	49.4	129	261	52.9	128	242
ארגון**	58.6	336	573	58.9	383	650

* תמ"מ – תקשוב מערכות מידע.
 ** כולל במשרד הראשי, בין היתר לשכה משפטית, מחקר, משאבי אנוש ולוגיסטיקה.

חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי שנות השכלה – לוח מס. 13

מלוח זה אנו למדים כי לא נמצאו הבדלים ניכרים בשיעורי הנשים לפי רמות השכלה בדצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995.

לוח מס' 13: חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי שנות השכלה, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

שנות השכלה	דצמבר 1995			דצמבר 2000		
	% נשים	מזה: נשים	סה"כ	% נשים	מזה: נשים	סה"כ
סך הכול	72.7	2,350	3,231	73.8	2,555	3,461
עד 8 שנים	49.2	32	65	59.0	36	61
9-12	74.5	1,504	2,020	76.0	1,628	2,142
13-16	72.2	580	803	71.3	647	907
+17	68.2	234	343	69.5	244	351

חלקן של הנשים לפי רמת תפקיד – לוח מס' 14

מלוח זה אנו למדים כי אף ששיעור הנשים בכלל העובדים הוא גבוה (73.8%) הרי שככל שרמת התפקיד גבוהה יותר, שיעורן של הנשים הולך ופוחת בדרך כלל. לדוגמה, בעוד שחלקן של הנשים בין מנהלי המדורים הוא 80.4% בדצמבר 2000, וחלקן בין העוזרים הראשיים הוא 78.7%, הרי שמשקלן פוחת במידה ניכרת בדרגות מנהל אגף (69.9%) ומנהל בכיר ביותר (60.8%) מסך העובדים בקבוצות אלה.

למרות פערים אלה, השוואת הנתונים מעלה כי השתפר מאוד משקלן של הנשים ברמות מינהל בכיר ביותר: 60.8% מסך הכל העובדים בדצמבר 2000 לעומת 21.4% בדצמבר 1995.

לוח מס' 14: חלקן של הנשים בכלל העובדים לפי רמת תפקיד, לדצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

רמת תפקיד	דצמבר 2000			דצמבר 1995		
	סה"כ	מזה: נשים	% נשים	סה"כ	מזה: נשים	% נשים
סך הכול	3,461	2,555	73.8	3,231	2,350	72.7
פקיד מנהלי	5	1	20.0	137	76	55.5
מנהל מדור	1,033	831	80.4	1,582	1,296	81.9
עוזר ראשי	949	747	78.7	507	368	72.6
מרכז	583	435	74.6	525	364	69.3
ממונה	207	145	70.0	2	1	50.0
סגן מנהל	102	59	57.8	204	104	51.0
מנהל מחלקה	102	59	57.8	177	102	57.6
מנהל אגף	113	79	69.9	19	11	57.9
מנהל תחום	181	86	47.5	50	22	44.0
בכיר ביותר*	186	113	60.8	28	6	21.4

* כולל מנהלי סניפים, סמנכ"לים ומנכ"ל.

העובדים בסניפים ובמשרד ראשי לפי מאפיינים שונים

העובדים לפי גיל ולפי סניפים ומשרד ראשי – לוח מס' 15

לוח זה מציג התפלגות העובדים לפי קבוצות גיל בדצמבר 2000.

הגיל הממוצע הוא 42.9 שנים.

מהנתונים עולה כי בסניף אשקלון שיעור העובדים הצעירים (עד גיל 29) הוא גבוה לעומת שאר הסניפים (24.1% מכלל העובדים בסניף זה). סניף זה החל לתפקד בשנת 1996 כסניף עצמאי נפרד מסניף רחובות. אחריו סניף נצרת, שבו 19.8% מהעובדים גיל 29 שנים, לעומת ממוצע של 9.9% בכל הסניפים.

משקל העובדים בני 60+ (האמורים לפרוש בתוך שנים אחדות) הגבוה ביותר נמצא בסניפים עפולה (6.7% מכלל העובדים בסניף), וראשון לציון (5.9%).

הגיל החציוני הגבוה ביותר נרשם בסניף כפר סבא (49 שנים). פירוש הדבר שקרוב ל-50% מהעובדים בסניף זה עברו את גיל 50.

לוח מס' 15: עובדי המוסד לפי גיל במשרד הראשי ובסניפים, דצמבר 2000

גיל (סה"כ 100%)					גיל חציוני	ממוצע שנות גיל ממוצע	סה"כ עובדים	סניף
+60	59-50	49-40	39-30	עד 29				
4.4	22.5	37.2	26.1	9.8	43	42.9	3,461	סך הכול
5.7	23.5	37.0	24.2	9.6	44	43.4	960	משרד ראשי
4.0	22.1	37.2	26.8	9.9	43	42.3	2,501	סניפים
4.5	21.6	37.2	25.7	11.0	43	42.5	245	ירושלים
5.7	26.4	43.6	18.1	6.2	46	45.0	227	תל אביב
5.1	22.8	38.6	26.9	6.6	43	43.9	197	חיפה
1.9	7.4	33.3	33.3	24.1	36	37.6	54	אשקלון
2.3	16.8	34.7	30.6	15.6	40	40.5	173	באר שבע
2.8	24.5	33.0	32.1	7.6	43	42.3	106	חדרה
2.9	12.6	40.8	34.0	9.7	41	41.1	103	טבריה
5.3	17.9	28.4	37.9	10.5	40	41.2	190	יפו
2.7	37.5	46.4	12.5	0.9	49	47.7	112	כפר סבא
-	19.6	35.7	32.2	12.5	42	40.7	112	נהריה
1.6	11.1	34.9	32.6	19.8	39	38.8	126	נצרת
4.3	23.5	37.4	27.8	7.0	44	43.7	115	נתניה
6.7	22.7	38.6	18.7	13.3	45	43.1	75	עפולה
4.5	31.3	33.9	22.3	8.0	46	44.7	112	פתח תקוה
3.3	30.4	33.7	26.1	6.5	46	44.2	92	קריות
5.9	23.5	41.2	17.6	11.8	45	43.1	51	ראשון לציון
5.4	23.5	42.2	21.1	7.8	46	44.6	166	רחובות
3.1	16.3	28.6	39.8	12.2	39	40.3	98	רמלה
4.1	25.2	40.8	21.8	8.1	45	44.0	147	רמת גן

עובדי הסניפים והמשרד הראשי לפי שנות ותק – לוח מס' 16

הוותק הממוצע בדצמבר 2000 היה 15.5 שנים.

במספר סניפים נמצא שמספר שנות הוותק הממוצע גבוה במיוחד, כגון כפר סבא (18.3 שנים) תל אביב (17.9) ורחובות (17.3).

במספר סניפים נמצאו שיעורים גבוהים של עובדים בעלי 25 שנות ותק ויותר: תל אביב (22.9% מכלל העובדים), חיפה (21.3%), וכפר סבא (20.5%) – בהשוואה ל-15.5% בממוצע בקבוצת גיל זו בכלל הסניפים.

בדיקת משקלם של העובדים בעלי ותק שאינו עולה על שנה (העובדים החדשים שהתקבלו במהלך השנה ונותרו לעבוד בסוף השנה הנסקרת) מעלה, כי בסניף נהריה הם היוו 16.1% מכלל העובדים ובבאר שבע – 12.1%.

בסניף כפר סבא נרשם הוותק החציוני הגבוה ביותר 21 שנים, כלומר 50% מהעובדים בסניף זה צברו ותק של 21 ויותר שנות עבודה במוסד בדצמבר 2000.

לוח מס' 16: עובדי הסניפים והמשרד ראשי לפי שנות ותק, דצמבר 2000

סניף	סה"כ עובדים	ממוצע שנות ותק	ו.ותק חציוני	שנות ותק (סה"כ = 100%)					
				עד שנה	5-1	10-6	15-11	25-16	+25
סך הכול	3,461	15.5	16	7.5	12.8	14.8	14.2	35.2	15.5
משרד ראשי	960	15.7	16	7.5	14.0	16.1	11.8	34.6	16.0
סניפים	2,501	15.4	15	7.5	12.4	14.2	15.2	35.4	15.4
ירושלים	245	14.9	14	11.8	15.9	11.9	13.9	29.8	16.7
תל אביב	227	17.9	19	5.3	8.4	12.3	12.3	38.8	22.9
חיפה	197	16.5	17	4.6	11.2	16.2	15.7	31.0	21.3
אשקלון	54	10.5	8	7.4	31.5	18.5	13.0	24.1	5.5
באר שבע	173	14.4	14	12.1	9.3	16.2	16.2	32.9	13.3
חדרה	106	14.7	15	9.4	13.2	14.2	15.1	36.8	11.3
טבריה צפת	103	14.3	14	9.7	9.7	16.5	21.4	33.0	9.7
יפו	190	14.2	13	5.8	9.5	21.6	20.5	35.8	6.8
כפר סבא	112	18.3	21	5.4	3.6	10.7	15.2	44.6	20.5
נהריה	112	13.0	12	16.1	16.9	10.7	17.0	25.0	14.3
נצרת	126	13.7	12	5.6	15.1	21.4	16.7	30.9	10.3
נתניה	115	15.7	14	4.3	11.3	15.7	20.0	36.5	12.2
עפולה	75	15.7	17	8.0	13.3	16.0	10.7	37.3	14.7
פתח תקוה	112	16.6	18	7.1	10.7	10.7	13.4	42.0	16.1
קריות	92	15.7	18	6.5	15.2	12.0	10.9	38.0	17.4
ראשון לציון	51	14.0	14	7.8	19.6	15.7	7.8	37.3	11.8
רחובות	166	17.3	19	5.4	12.7	8.4	8.4	45.2	19.9
רמלה	98	14.9	17	9.2	11.2	13.3	13.3	40.8	12.2
רמת גן	147	16.2	16	2.7	15.0	10.9	20.4	33.3	17.7

בלוח זה השווינו את העובדים לפי מין, דירוג מינהלי וגיל ממוצע בדצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995.

מההשוואה עולה כי משקלן של הנשים בכלל הכל העובדים נע בין 42.9% בסניף נצרת עד ל-92.4% בסניף הקריות, כאשר הממוצע הארצי בדצמבר 2000 הוא 79%. השוואת נתוני דצמבר 2000 עם נתוני דצמבר 1995 מעלה כי משקל הנשים במרבית הסניפים גדל. במשרד הראשי לעומת זאת עמד מספרן על 60.3% מכלל העובדים בדצמבר 2000, לעומת 61.2% בדצמבר 1995.

הגיל הממוצע של העובדים נע בין 38.8 שנים בסניף נצרת ועד ל-47.7 שנים בסניף כפר סבא. בהשוואה לדצמבר 1995 אנו רואים שבכל הסניפים נמצא ממוצע הגיל במגמת עלייה.

הוותק הממוצע הגבוה נמצא בסניף תל אביב, 17.9 שנים, לעומת 13 שנים בסניף נצרת. אנו רואים שיש מגמת גידול בוותק בהשוואה לדצמבר 1995. במשרד הראשי נמצא כי הוותק הממוצע גבוה במעט משל הסניפים: 15.7 שנים לעומת 15.4 שנים, בהתאמה. הגידול המתון בגיל ובוותק מוסבר בעובדה כי פרישת העובדים הוותיקים בגיל גבוה, ותק ממושך וקליטת עובדים צעירים ממתנים את ממוצע הגיל והוותק הן בסניפים והן במשרד הראשי.

שיעור גבוה של עובדים בדירוג המינהלי נמצא בסניף אשקלון (87% מהעובדים) ואחריו יפו (86.3%) ובאר שבע (85%). בסניפים אחדים נמצא שיעור נמוך במיוחד, כגון חיפה (61.4%) ורמת גן (64.1%). בהשוואה לדצמבר 1995 נמצא כי אחוז העובדים המצויים בדירוג המינהלי נמצא במגמת ירידה במרבית הסניפים.

לוח מס' 17: השוואת מספר העובדים בסניפים ובמשרד ראשי, דצמבר 2000 לעומת דצמבר 1995

ממוצע שנות ותק	דצמבר 1995				דצמבר 2000				סניף	
	מזה: דירוג מינהלי באחוזים	ממוצע שנות גיל	מזה: אחוז נשים	סה"כ עובדים	ממוצע שנות ותק	מזה: דירוג מינהלי באחוזים	ממוצע שנות גיל	מזה: אחוז נשים		סה"כ עובדים
13.2	74.9	40.5	72.7	3,231	15.5	71.2	42.9	73.8	3,461	סך הכול
13.7	64.2	41.1	61.2	937	15.7	60.0	43.4	60.3	960	משרד ראשי
13.0	79.3	40.2	77.5	2,294	15.4	75.5	42.3	79.0	2,501	סניפים
13.2	85.6	39.6	75.0	208	14.9	78.4	42.5	72.2	245	ירושלים
14.5	69.8	42.3	76.3	232	17.9	67.0	45.0	78.9	227	תל אביב
13.6	63.4	41.4	79.2	183	16.5	61.4	43.9	80.2	197	חיפה
10.5	88.6	37.3	74.3	35	10.5	87.0	37.6	83.3	54	אשקלון
11.7	87.9	37.5	82.8	157	14.4	85.0	40.5	85.5	173	באר שבע
11.9	80.6	38.1	75.3	93	14.7	75.5	42.3	77.4	106	חדרה
11.9	84.8	38.0	64.1	92	14.3	82.5	41.1	65.0	103	טבריה
10.2	87.4	37.6	84.8	198	14.2	86.3	41.2	84.2	190	יפו
14.7	80.2	44.6	85.6	111	18.3	75.0	47.7	88.4	112	כפר סבא
13.4	87.2	40.6	76.6	94	13.0	77.7	40.7	80.4	112	נהריה
11.4	77.0	35.9	39.8	113	13.7	73.0	38.8	42.9	126	נצרת
12.0	79.8	39.1	78.0	109	15.7	75.7	43.7	80.9	115	נתניה
12.8	84.1	40.2	78.3	69	15.7	80.0	43.1	78.7	75	עפולה
14.3	81.3	42.5	89.7	107	16.6	75.0	44.7	88.4	112	פתח תקוה
13.7	73.8	41.9	92.5	80	15.7	71.7	44.2	92.4	92	קריות
12.2	80.5	41.7	87.8	41	14.0	72.5	43.1	90.2	51	ראשון לציון
15.0	83.0	42.4	79.6	147	17.3	80.7	44.6	83.7	166	רחובות
12.8	80.9	38.4	84.3	89	14.9	76.5	40.3	87.8	98	רמלה
13.8	66.9	42.3	71.3	136	16.2	64.6	44.0	74.8	147	רמת גן

עובדי המוסד לביטוח הלאומי לפי יחידה מקצועית בשנים 1993-2000

בלוחות מס' 18 עד לוח מס. 20 מוצגות ההתפתחויות שחלו במספר העובדים ביחידות המקצועיות בדצמבר 1993-2000.

סך כל העובדים במשרד הראשי ובסניפים

מלוח מס' 18(א) אנו למדים כי חלקם של עובדי יחידות הגמלאות בכלל עובדי המוסד גדל באיטיות במהלך השנים: מ-48.8% בדצמבר 1993 ל-49.7% בדצמבר 2000. נמצאה יציבות אצל יחידות הגבייה – כ-19% במרוצת השנים.

ביחידות הארגון נרשם גידול מתמיד במשקל העובדים. חלקם בכלל העובדים עלה מ-16.9% בדצמבר 1993 ל-18.5% בדצמבר 1999 ונשאר ברמה זו גם בשנת 2000. לעומת זאת יש מגמת ירידה ביחידות הכספים, שמשקל העובדים בהן פחת ברציפות משנה לשנה: בדצמבר 1993 הם היוו 6.7% מכלל העובדים ובדצמבר 1999 – 5.6%, ומשקלם נשאר ברמה זו גם בשנת 2000.

במשקלם היחסי של עובדי תמי"מ בכלל העובדים נרשמת בשנים האחרונות מגמת ירידה: מ-7.6% בדצמבר 1993 ל-7% בדצמבר 1999 ושיעור דומה גם בשנת 2000.

העובדים במשרד הראשי

מלוח מס' 18(ב) אנו למדים, כי בעוד שמשקל העובדים ביחידות הארגון נמצא במגמת עלייה רצופה מ-28.1% מכלל העובדים בדצמבר 1993 ל-33.5% בדצמבר 2000, שאר היחידות נמצאות במגמת ירידה בשנים האחרונות. הדבר בולט ביחידות הגבייה, שמשקלן העובדים בהן ירד מ-17.2% בדצמבר 1993 ל-16.3% בדצמבר 2000, ובכספים מ-6.8% בדצמבר 1993 ל-5.9% בדצמבר 2000.

העובדים בסניפים

לוח 18(ג) מראה כי חלקם של עובדי יחידות הגמלאות בסניפים עלה בעקביות מ-59.9% בדצמבר 1993 ל-61.7% בדצמבר 1999 וירד ל-61.4% בשנת 2000. ירידה מסוימת נרשמה ביחידות הכספים שמשקל עובדיהם בכלל העובדים ירד מ-6.6% בדצמבר 1993 ל-5.4% בדצמבר 2000. ביחידות הארגון נשמרת היציבות בקירוב – עובדיהן מהווים כ-12%-13% מסך כל העובדים, וביחידות חגבייה כ-20% מסך כל העובדים.

לוח מס' 18(א): עובדי המוסד לפי יחידה מקצועית, בשנים 1993-2000

שנה	סך הכול	גמלאות	גבייה	כספים	ארגון	תמי"מ*
ערכים מוחלטים						
1993	3,072	1,500	613	204	520	235
1994	3,152	1,514	625	204	551	258
1995	3,235	1,553	644	202	576	260
1996	3,241	1,570	629	200	587	255
1997	3,291	1,588	641	199	613	250
1998	3,321	1,639	627	193	620	242
1999	3,409	1,698	652	192	629	238
2000	3,461	1,720	665	192	642	242
אחוזים מסך הכול						
1993	100.0	48.8	20.0	6.7	16.9	7.6
1994	100.0	48.0	19.8	6.5	17.5	8.2
1995	100.0	48.0	19.9	6.3	17.8	8.0
1996	100.0	48.4	19.4	6.2	18.1	7.9
1997	100.0	48.3	19.5	6.0	18.6	7.6
1998	100.0	49.3	18.9	5.8	18.7	7.3
1999	100.0	49.8	19.1	5.6	18.5	7.0
2000	100.0	49.7	19.2	5.6	18.5	7.0
אחוז השינוי משנה לשנה						
1994	2.6	0.9	2.0	0.0	6.0	9.8
1995	2.6	2.6	3.0	-1.0	4.5	0.8
1996	0.1	1.1	-2.3	-1.0	1.9	-2.0
1997	1.5	1.1	1.9	-0.5	4.4	-2.0
1998	0.9	3.2	-2.2	-3.1	1.1	-3.2
1999	2.9	3.6	4.0	-0.6	1.5	-1.7
2000	1.5	1.3	2.0	0.0	2.1	1.7

* תמי"מ – תקשוב מערכות מידע.

לוח מס' 18(ב): העובדים במשרד הראשי לפי יחידה מקצועית, בשנים 1993-2000

שנה	סך הכול	גמלאות	גבייה	כספים	ארגון	תמ"מ*
ערכים מוחלטים						
1993	865	179	149	59	243	235
1994	903	178	150	60	257	258
1995	937	181	159	60	276	261
1996	926	181	154	62	274	255
1997	945	180	154	60	301	250
1998	941	181	150	58	310	242
1999	946	178	158	57	315	238
2000	960	183	156	57	322	242
אחוזים מהסך הכול						
1993	100.0	20.7	17.2	6.8	28.1	27.2
1994	100.0	19.7	16.6	6.6	28.5	28.6
1995	100.0	19.1	17.0	6.4	29.8	27.7
1996	100.0	19.5	16.6	6.7	29.6	27.6
1997	100.0	19.0	16.3	6.3	31.9	26.5
1998	100.0	19.3	15.9	6.2	32.9	25.7
1999	100.0	18.8	16.7	6.0	33.3	25.2
1999	100.0	19.1	16.3	5.9	33.5	25.2
אחוז השינוי משנה לשנה						
1994	4.4	-0.6	0.7	1.7	5.8	9.8
1995	3.8	0.5	6.0	0.0	8.5	0.8
1996	-1.2	1.1	-3.2	3.3	-1.8	-2.0
1997	2.0	-0.6	0.0	-3.2	9.9	-2.0
1998	-0.5	0.6	-2.6	-3.3	3.0	-3.2
1999	0.5	-1.7	5.3	-1.8	1.6	1.7
2000	1.5	2.8	-1.3	0.0	2.2	1.7

* תמ"מ - תקשוב מערכות מידע.

לוח מס' 18(ג): העובדים בסניפים לפי יחידה מקצועית, בשנים 1993-2000

שנה	סך הכול	גמלאות	גבייה	כספים	ארגון
ערכים מוחלטים					
1993	2,207	1,321	464	145	277
1994	2,249	1,336	475	144	294
1995	2,294	1,371	485	141	297
1996	2,315	1,389	475	138	313
1997	2,346	1,408	487	139	312
1998	2,380	1,458	477	135	310
1999	2,463	1,520	494	135	314
2000	2,501	1,537	509	135	320
אחוזים מסך הכול					
1993	100.0	59.9	21.0	6.6	12.5
1994	100.0	59.4	21.1	6.4	13.1
1995	100.0	59.8	21.1	6.2	12.9
1996	100.0	60.0	20.5	6.0	13.5
1997	100.0	60.0	20.8	5.9	13.3
1998	100.0	61.3	20.0	5.7	13.0
1999	100.0	61.7	20.0	5.5	12.8
2000	100.0	61.4	20.4	5.4	12.8
אחוז השינוי משנה לשנה					
1994	1.9	1.1	2.4	-0.7	6.1
1995	2.2	2.8	2.1	-1.4	1.0
1996	0.7	1.1	-2.1	-0.7	5.4
1997	1.3	1.4	2.5	0.7	-0.4
1998	1.4	3.6	-2.0	-2.8	-0.7
1999	3.5	4.3	3.5	0.0	1.3
2000	1.5	1.1	3.0	0.0	1.3

מספר המשרות במוסד לביטוח הלאומי לפי יחידה מקצועית, בשנים 1993-2000

יש עניין לבחון את ההתפתחויות שחלו במספר המשרות במוסד המאוישות בפועל בממוצע שנתי במוסד לפי יחידות מקצועיות. "משרה" מוגדרת כמשרה מלאה של עובד. על פי הגדרה זו סוכמו כל המשרות המלאות והחלקיות המאוישות במוסד למספר שלם של משרות.

מספר המשרות המאוישות במוסד לביטוח לאומי

מספר המשרות המאוישות בממוצע שנתי בביטוח הלאומי עמד בשנת 2000 על 3,366 לעומת 3,191 בשנת 1993, וזהו גידול של 4.5%.

הגידול הבולט נמצא ביחידות הגמלאות, שמספר המשרות המאוישות בהן עלה מ-1,482 בשנת 1993 ל-1,626 בשנת 2000 - גידול של 9.7%. משקלם עלה ל-48.3% מכלל המשרות. גידול דומה נרשם גם במספר המשרות המאוישות ביחידות הארגון, שעלה מ-536 בשנת 1993 ל-598 בשנת 2000 - גידול של 11.6%. בשאר היחידות - גבייה, כספים ותמ"מ - נרשמה בדרך כלל יציבות במספר המשרות המאוישות בשנים הללו.

משרות מאוישות במשרד הראשי

מספר המשרות המאוישות במשרד הראשי עלה מ-929 בשנת 1993 ל-970 בשנת 2000, וזהו גידול של 4.4%. הגידול הבולט נרשם ביחידת הארגון, שגדלה בתקופה זו בשיעור של 15.6%. בשאר היחידות נרשמה בדרך כלל יציבות במספר המשרות המאוישות.

משרות מאוישות בסניפים

מספר המשרות המאוישות בסניפים עלה מ-2,262 בשנת 1993 ל-2,396 בשנת 2000 - גידול של 6%.

בתוך זה יש גידול במספר המשרות המאוישות ביחידות הגמלאות, שמספרן עלה מ-1,301 עובדים בשנת 1993 ל-1,434 בשנת 2000: גידול של 10.2%. גם ביחידות הארגון חל גידול מואץ במספר המשרות המאוישות, שמספרן עלה מ-281 בשנת 1993 ל-303 בשנת 2000: גידול של 7.8%. יש לציין כי בשנת 2000 מספר המשרות ביחידה זו זהה לאשתקד. ביחידות הגבייה והכספים מספר המשרות המאוישות היה יציב בשנים הנסקרות.

לוח מס' 19: (א) מספר המשרות המאוישות בפועל במוסד לפי יחידה מקצועית, בשנים 1993-2000

שנה	סך הכול	גמלאות	גבייה	כספים	ארגון	תמי"מ*
ערכים מוחלטים						
1993	3,191	1,482	676	231	536	266
1994	3,228	1,515	676	226	541	270
1995	3,172	1,482	661	211	555	263
1996	3,241	1,520	676	219	561	265
1997	3,270	1,545	674	220	569	262
1998	3,262	1,549	660	212	583	258
1999	3,320	1,606	668	203	579	264
2000	3,366	1,626	672	203	598	267
אחוזים מסך הכול						
1993	100.0	46.5	21.2	7.2	16.8	8.3
1994	100.0	46.9	20.9	7.0	16.8	8.4
1995	100.0	46.7	20.8	6.7	17.5	8.3
1996	100.0	46.9	20.8	6.8	17.3	8.2
1997	100.0	47.3	20.6	6.7	17.4	8.0
1998	100.0	47.5	20.2	6.5	17.9	7.9
1999	100.0	48.4	20.1	6.1	17.4	8.0
2000	100.0	48.3	20.0	6.0	17.8	7.9
אחוז השינוי משנה לשנה (באחוזים)						
1994	1.2	2.2	0.0	-2.2	0.9	1.5
1995	-1.7	-2.2	-2.2	-6.6	2.6	-2.6
1996	2.2	2.6	2.3	3.8	1.1	0.8
1997	0.9	1.6	-0.3	0.5	1.4	-1.1
1998	-0.2	0.3	-2.1	-3.6	2.5	-1.5
1999	1.7	3.7	1.2	-4.2	-0.7	2.3
2000	1.4	1.2	0.6	0.0	3.3	1.1

* תמי"מ – תקשוב מערכות מידע.

**לוח מס' 19: (ב) מספר המשרות המאושרות במועל במשרד הראשי לפי יחידה מקצועית
בשנים 1993-2000**

שנה	סך הכול	גמלאות	גבייה	כספים	אהגון	תמ"מ*
ערכים מוחלטים						
1993	929	181	165	62	255	266
1994	942	188	169	60	255	270
1995	948	186	177	58	264	263
1996	953	193	172	60	263	265
1997	955	194	172	59	268	262
1998	952	195	164	57	278	258
1999	955	197	161	57	276	264
2000	970	192	158	58	295	267
אחוזים מסך הכול						
1993	100.0	19.5	17.8	6.7	27.4	28.6
1994	100.0	19.9	17.9	6.4	27.1	28.7
1995	100.0	19.6	18.7	6.1	27.9	27.7
1996	100.0	20.3	18.0	6.3	27.6	27.8
1997	100.0	20.3	18.0	6.2	28.1	27.4
1998	100.0	20.5	17.2	6.0	29.2	27.1
1999	100.0	20.6	16.9	6.0	28.9	27.6
2000	100.0	19.8	16.3	6.0	30.4	27.5
אחוז השינוי משנה לשנה						
1994	1.4	3.9	2.4	-3.2	0.0	1.5
1995	0.6	-1.1	4.7	-3.3	3.5	-2.6
1996	0.5	3.8	-2.8	3.4	-0.4	0.8
1997	0.2	0.5	0.0	-1.7	1.9	-1.1
1998	-0.3	0.5	-4.7	-3.4	3.7	-1.5
1999	0.3	1.0	-1.8	0.0	-0.7	2.3
2000	1.6	-2.6	-1.9	1.8	6.9	1.1

* תמ"מ - תקשוב מערכות מידע.

**לוח מס' 19: (ג) מספר המשרות המאושרות בפועל בסניפים לפי יחידה מקצועית
בשנים 1993-2000**

שנה	סך הכול	גמלאות	גבייה	כספים	ארגון
ערכים מוחלטים					
1993	2,262	1,301	511	169	281
1994	2,286	1,327	507	166	286
1995	2,224	1,296	484	153	291
1996	2,288	1,327	504	159	298
1997	2,315	1,351	502	161	301
1998	2,310	1,354	496	155	305
1999	2,365	1,409	507	146	303
2000	2,396	1,434	514	145	303
אחוזים מסך הכול					
1993	100.0	57.5	22.6	7.5	12.4
1994	100.0	58.0	22.2	7.3	12.5
1995	100.0	58.3	21.8	6.9	13.1
1996	100.0	58.0	22.0	6.9	13.0
1997	100.0	58.4	21.7	7.0	13.0
1998	100.0	58.6	21.5	6.7	13.2
1999	100.0	59.6	21.4	6.2	12.8
2000	100.0	59.8	21.5	6.1	12.6
אחוז השינוי משנה לשנה באחוזים					
1994	1.1	2.0	-0.8	-1.8	1.8
1995	-2.7	-2.3	-4.5	-7.8	1.7
1996	2.9	2.4	4.1	3.9	2.4
1997	1.2	1.8	-0.4	1.3	1.0
1998	-0.2	0.2	-1.2	-3.7	1.3
1999	2.3	4.0	2.2	-5.4	-0.7
2000	1.3	1.8	1.4	-0.7	0.0

* תמי"מ – תקשוב מערכות מידע.

העובדים שפרשו מן המוסד בשנת 2000

בלוחות מס' 20-23 מוצגים נתונים על העובדים שפרשו מן המוסד במהלך שנת 2000.

סיבת הפרישה – לוח מס' 20

במהלך שנת 2000 פרשו מהמוסד 175 עובדים: 86 בהם פוטרו (49.1% מכלל הפורשים) 58 התפטרו (33.1%) 28 פרשו לגמלאות (16%) והשאר (3) נפטרו במהלך השנה.

לוח מס' 20: הפורשים בשנת 2000 לפי סיבת הפרישה ומין

מין	סה"כ	סיבה				סיבה באחוזים (סה"כ 100%)	
		פיטורין	התפטרות	פרישה לגמלאות	פטירה	פרישה לגמלאות	פטירה
סה"כ	175	86	58	28	3	49.2	33.1
גברים	57	24	15	17	1	42.1	26.3
נשים	118	62	43	11	2	52.6	36.4

העובדים שפרשו מן המוסד לפי גיל – לוח מס' 21

מלות זה אנו למדים כי 81 מן העובדים שפרשו (46.3% מכלל הפורשים) עבדו פחות משנה.

מתוך 175 העובדים שפרשו 121 היו עובדים שנכללו במצבת כח האדם בדצמבר 1999, ומשקלם היה 3.5% מכלל העובדים במועד זה. התפלגות 121 העובדים האלה לפי גיל מעלה, כי שהגיל עולה פוחת שיעור העובדים שפרשו, למעט גילאי 60+. בקבוצה זו שיעור הפורשים עולה עלייה חדה ל-18.6% מסך העובדים, בשל פרישה לגמלאות.

במהלך שנת 2000 נקלטו בעבודה 314 עובדים שמהם כבר פרשו 54 עובדים, המהווים 17.2% מן הנקלטים באותה שנה.

לוח מס' 21: הפורשים בשנת 2000 לפי גיל

עובדים חדשים ב-2000			מספר העובדים ב-31.12.99			פורשים בשנת 2000			גיל
אחוז מסח"כ	פרשו בתוך שנה	סה"כ	אחוזים מהסח"כ ב-31.12.99	מזה פרשו בשנת 1999	סה"כ	באחוזים מהפורשים	מזה עבדו* פחות משנה	סה"כ	
17.2	54	314	3.5	121	3,409	46.3	81	175	סה"כ
72.4	21	29	66.7	4	6	96.0	24	25	עד 19
13.0	20	154	12.3	43	350	63.5	40	63	20-29
9.2	9	98	3.3	30	903	30.8	12	39	30-39
11.1	2	18	0.9	12	1,307	14.3	2	14	40-49
11.1	1	9	0.7	5	698	16.7	1	6	50-59
16.7	1	6	18.6	27	145	7.1	2	28	+60

* כולל עובדים שהחלו לעבוד במהלך שנים 1999-2000 ופרשו בשנת 2000.

העובדים שפרשו מן המוסד בשנת 2000 לפי יחידות מקצועיות – לוח מס' 22

מנתוני לוח זה אנו למדים כי מחצית העובדים הפורשים ביחידות גמלאות וגבייה עבדו פחות משנה, לעומת שאר היחידות.

השוואת משקלם של הפורשים בשנת 2000 שהיו קיימים במצבת כוח האדם בדצמבר 1999 לפי יחידה מקצועית, מעלה כי שיעורי הפרישה הגבוהים נמצאים ביחידות ארגון וגמלאות (4.6% ו-38% מכלל העובדים בדצמבר 1999, בהתאמה).

שיעורם של העובדים החדשים שפרשו בהשוואה למספר העובדים החדשים שהתקבלו בשנת 2000 מעלה כי 19.7% מהעובדים שהתקבלו לעבודה ביחידות הגמלאות במהלך שנת 2000 כבר פרשו באותה שנה.

לוח מס' 22: הפורשים בשנת 2000 לפי יחידה מקצועית

עובדים חדשים ב-2000			מספר העובדים ב-31.12.99			פורשים בשנת 2000			יחידה מקצועית
אחוז מסח"כ	פרשו בתוך שנה	סה"כ	באחוזים מהסח"כ ב-31.12.99	מזה פרשו בשנת 1999	סה"כ	באחוזים מהפורשים	מזה עבדו* פחות משנה	סה"כ	
17.2	54	314	3.5	121	3,409	46.3	81	175	סה"כ
19.7	31	157	3.8	65	1,698	50.0	48	96	גמלאות
16.9	11	65	3.1	20	652	48.4	15	31	גבייה
-	-	7	1.6	3	192	-	-	3	כספים
-	-	10	1.7	4	238	-	-	4	תמ"מ
16.0	12	75	4.6	29	629	43.9	18	41	ארגון

* כולל עובדים שהחלו לעבוד במהלך שנים 1999-2000 ופרשו בשנת 2000.

העובדים שפרשו מן המוסד בשנת 2000 לפי סניף – לוח מס' 23

בסניפים עפולה ויפו נמצאו שיעורי פרישה גבוהים של עובדים חדשים יחסית למספר הפורשים (90.9%-ו-71.4%, בהתאמה). בדיון זה לא הובאו בחשבון סניפים שבהם מספר הפורשים קטן במיוחד.

מבדיקת משקלם של הפורשים במהלך שנת 2000 שהיו במצבת כוח האדם בדצמבר 1999, נמצא כי סניפים שבהם שיעורי הפרישה היו גבוהים במיוחד הם פתח תקוה (8.9%) ובאר שבע (7.1%) – תוך התחשבות במספר הפורשים המשמעותי באותם סניפים.

בחינת משקלם של הפורשים מתוך העובדים החדשים שהתקבלו לעבודה בשנת 2000 ופרשו באותה שנה, מראה כי בסניף באר שבע 9 עובדים מתוך 30 עובדים פרשו בשנת 2000 (33.3% מכלל הפורשים האלה). בסניף יפו, מתוך 18 עובדים שהתקבלו לעבודה בשנת 2000 פרשו 7, המהווים 38.9% מסך העובדים החדשים.

לוח מס. 23: הפורשים בשנת 2000 לפי סניף

עובדים חדשים ב-2000			מספר העובדים ב-31.12.99			פורשים בשנת 2000			סניף
אחוז מסה"כ	פרשו בתוך שנה	סה"כ	% מהסה"כ ב-31.12.99	מזה פרשו בשנת 1999	סה"כ	% מהפורשים	מזה עבדו* פחות משנה	סה"כ	
17.2	54	314	3.5	121	3,409	46.3	81	175	סה"כ
6.5	5	77	4.0	38	946	23.3	10	43	משרד ראשי
20.7	49	237	3.4	83	2,463	53.8	71	132	סניפים
9.4	3	32	1.7	4	236	57.1	4	7	ירושלים
29.4	5	17	3.8	9	236	50.0	7	14	תל אביב
25.0	3	12	2.1	4	193	42.9	3	7	חיפה
33.3	2	6	-	-	51	100.0	2	2	אשקלון
30.0	9	30	7.1	12	169	71.4	15	21	באר שבע
9.1	1	11	2.0	2	101	66.7	2	3	חדרה
16.7	2	12	1.0	1	101	66.7	2	3	טבריה
38.9	7	18	3.2	6	185	76.9	10	13	יפו
-	-	6	2.7	3	113	-	-	3	כפר סבא
5.3	1	19	4.0	4	101	20.0	1	5	נחריה
22.2	2	9	1.6	2	124	75.0	3	4	נצרת
-	-	5	0.9	1	112	-	-	1	נתניה
53.8	7	13	5.3	4	76	90.9	10	11	עפולה
11.1	1	9	8.9	10	112	36.4	4	11	פתח תקוה
14.3	1	7	3.2	3	93	50.0	2	4	קריות
33.3	2	6	1.9	1	52	66.7	2	3	ראשון לציון
10.0	1	10	3.6	6	166	28.6	2	7	רחובות
10.0	1	10	7.1	7	98	12.5	1	8	רמלה
20.0	1	5	2.8	4	144	20.0	1	5	רמת גן

* כולל עובדים שהחלו לעבוד במהלך שנים 2000-1999 ופרשו בשנת 2000.

ניתן להזמין פרסומים במוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון,
שד' ויצמן 13, ירושלים 91909, טל. (02)6709579